

**MI A NAP
?
szenzációja**

MAI VILÁG

Vászonárut
legjobban lehet
vásárolni a
GÓLYA
ÁRUHÁZBAN

FŐSZERKESZTŐ: KÁLMÁN LÁSZLÓ. FŐMUNKATÁRSAR: KÖS KAROLY, MOLTER KAROLY. FELELŐS SZERKESZTŐ: SERESS JÓZSEF

Drámai jelenetek között hozta meg felmentő ítéletét a Manoilescu-per bírósága

A hadbírósa felmentette Manoilescu volt pénzügyminiszter a király személyes és az alkotmányos államrend elleni összeesküvés vádjáról. Egy pillanatra sem lehet kétséges, hogy a bíróság egyáltalán nem azonosította magát Manoilescu akcióival és nézeteivel, ahogyan nem azonosítja magát vele legközvetlenebb párhívei sem. A bíróság egyedül azt vizsgálta, hogy amit Manoilescu cselekedett, kimeríti-e a törvényben körülírt bűncselekmény tényállását vagy sem. A bíróság, a katonai bíróság, egyáltalán nem mérlegelt politikai körülményeket, sem pro, sem kontra, hanem kizárólag a tényállás szigorú megállapítására és mérlegelésére szorítkozott.

A bíróság úgy találta, hogy a volt pénzügyminiszter által elkövetett cselekmény nem meríti ki a kísérlet jogi fogalmát, hanem a belső szándéknál maradt, márpedig a büntetőjog úgy tanítja, hogy „de internis non iudicat pretor”, a gondolatot nem ítéli meg a bíróság, hanem csak a bevezetett tetteket vagy legfeljebb a kísérletet. A bíróság tagjai katonák voltak, de a joghoz ragaszkodtak és ezért ítéletükből senkinek sem szabad a legkisebb politikai konzekvenciát sem levonnia. Tisztelettel kell meghajolnia mindenkinek, elsősorban a kormánynak, a bírák ítélete előtt, akik a büntetőjog hivatásának igen emelkedett felfogásáról tettek tanúságot, amikor minden államrezen és érület szempontja fölébe a szigorú jogi mérlegelés szempontját helyezték, ami egyedüli garanciája a bíráskodásnak.

A kormánynak, amely ezt a pert megindította, nem lehet éppen kellemes az ítélet, de a kormánynak is fölébe kell emelkednie a politikai szempontoknak és le kell vonnia a bíróság ítéletéből bizonyos konzekvenciákat. Nem rendtörvény és nem politikai perek és gyűlésbeállítások vezetnek a politikai élet nyugalomához és harmonizációhoz. Felelősek a kormány aggodalmait, amikor azt hiszi, hogy bárki is fel akarja forogni az állam rendjét.

Az összes politikai pártok egyöntetűleg tettek vallomást arról, hogy nem akarják a fennálló jogviszonyokat megtagadni. A kormánynak, a hatalmasabbnak kötelessége, hogy ezen a közös jogalapon állva megkísérli a pártközi béke megteremtését, olyan normális parlamenti viszonyok létrehozását, amelyek a békés gazdasági és társadalmi együttműködést szolgálják.

Az éjszakai tárgyalások

(Bucuersti, nov. 15.) A Manoilescu-per főtárgyalásának utolsó — éjjeli — üléséről a következőket jelentik:

A védőbeszéd elhangzása után Carapancea alezredes, királyi hadbiztos mondotta el replikáját. Véleménye szerint a védelem argumentumai politikaiak és nem jogi természetűek voltak és ugyanazon politikai elölöz állításával

szeges ellentétben állanak. Konstatálja, hogy a büntetőtörvénykönyv 78. paragrafusának alkalmazása Manoilescu-ügyben kétségtelenül helyén van.

A védők nevében Perieteanu választott hosszabb beszédben Carapanceának összefoglalta a per fázisait, részletesen boncolta a vád kiinduló pontjait, amelyeket jogilag meg nem állónak tekint és kéri a bíróságot, mentse fel a vád alól.

Az utolsó szó

Vladescu elnök ezután Manoilescu-nak adja meg az utolsó szó jogát.

A vádlott mindenekelőtt visszautasítja a királyi vádbiztos részéről Strudza ezredessel történt összehasonlítását. Vajjon Strudza miatt jöttek volna ide az ország politikai vezeterei és vették volna védelmükbe? — kérdezi Manoilescu.

Kijelenti, hogy hűséggel viseltetik az uralkodó személye iránt.

Ha bűnös, ítélik el, de ne inzultálják sértő összehasonlításokkal.

— Önök — folytatja a vádlott — megesküdtek becsületükre és lelkiismeretükre, hogy pártatlanul fognak ítélkezni. Bizom abban, hogy a gyermek nevében nem fognak önök ítéletet hozni az ellen, aki tulságosan szereti hazáját és a királynak édesapját.

Bűnös-e Manoilescu?

A hadbírósa éjjel fél 1 órakor vonul

vissza tanácskozássra a vád alábbi kérdései fölött döntve:

1. Bűnös-e Manoilescu Mihály vádlott az állam biztonsága elleni bűncselekményben, mert akarattal és bűnös szándékkal elhatározta, hogy merényletet tervez és követ el Románia trónörökösödési rendjének megváltoztatására irányuló céllal, a nép fellázításával, — amely merénylet végrehajtását már meg is kezdte és abban csak a vádlott akaratától független körülmények akadályozták meg?

2. Ostromállapot alatt levő területen enyhítő körülmények?

Az ítélet

A bíróság éjjel 2 órakor vonult be ismét a terembe. Vladescu elnök drámai feszültségű csendben olvasta fel az ítéletet, mely szerint

3. Fennforognak-e a vádlott javára mai feszültségű csendben olvasta fel az ítéletet, mely szerint

a bíróság 3 szavazattal 2 ellenében az első kérdésre nemmel választott, minél fogva a másik két kérdés elesik.

Manoilescu mély megilletődéssel vette tudomásul felmentését.

A hadbírósa azonnal megtette az intézkedéseket a vádlott szabadonbocsátására és Manoilescu még az éj folyamán elhagyta a fogházat.

Agyonlőtte hűtlen menyasszonyát és két vetélytársát a féltékeny vőlegény, azután öngyilkos lett

(Székeshérvár november 15.) Kiss Teréz Dinyés községbeli parasztlány jegybenjárt Gál János budapesti bolti szögával.

Tegnap reggel Gál János Dinyésbe érkezett menyasszonya látogatására. Községbeli pajtásai, mint ilyenkor szokás, elpietykálták a vőlegénynek, hogy menyasszonya szívesen fogadja Gábor Ferenc és Mikeller Lajos odaváló gazda legények udvarlását is.

A féltékeny természetű Gál János szörnyű bosszút tervezett, amit még a tegnap este végrehajtott. Meghívta magával vetélytársait tegnap este meny-

asszonyához, hol borozgatni kezdtek.

Mikor a hangulat a legkedélyesebb volt, Gál János kirántotta revolverét és — hűtlen kigyók, valamennyien meghaltak, — kiáltással lövöldözni kezdett.

A dühöngő legény golyói sorra találtak és egymásután estek össze holtra sebezten Kiss Teréz, Gábor Ferenc és Mikeller Lajos.

Mintán hűtlen menyasszonyával és annak vetélytársaival végzett, halántékához illesztette revolverét és agyonlőtte magát Gál János.

Az eset a környéken óriási részvételt keltett.

Megállapították a városi tanács közgyűlésének végleges programját

(Cluj-Kolozsvár, nov. 15.) A város november 22-iki közgyűlése elé élénk érdeklődéssel néz Kolozsvár polgársága.

A közgyűlés programján két állandó bizottsági tagnak a megyei törvényhatósági bizottságba való kiküldésén kívül, három állandó választmányi póttag megválasztása is szerepel, akiket a lemondott Hubay Károly, Ujhelyi Ferenc és dr. Nemes Ferenc tanácsosok helyébe fognak megválasztani. Hogy a lemondott tanácsosok helyébe kiket fognak beválasztani, ez irányban még nem

egyezett meg a választási blok.

A Rudolf-uti vashetenhíd építésén és a város belterületének megállapításán kívül a program egyik legfontosabb pontja az új járványkórház építésének ügye, mely mindinkább aktuálissá válik.

A régi járványkórház a városi tanácsosok és a fővárosi hivatal megállapítása szerint már régóta nem felel meg hivatásának, miután jó része ócska, poloskás deszkabarakból áll, melyet 1914-ben építettek az átutazó katonák számára.

Itt minden tisztogatás ellenére anyyira elszaporodtak a poloskák, hogy a betegek nem bírnak ágyaikban megmaradni és inkább a cement padlón terített pokrócokra fektüsznek.

A kolozsvári tanács állandó bizottsága elhatározta, hogy ezt a borzalmas barakot lebontja és elégeti és a helyébe egy modern új pavilont építtet, mely ideiglenesen, míg az új járványkórház fel nem épül, kielégítse valahogy a szükségletet.

A városi tanács közgyűlés elé kerül a városi vízművek részére igényelt 3492156 lejes póthitel kérdése, valamint a jövő évi költségvetést előkészítő bizottság megválasztása is. Ugyanakkor döntenek a városi főjegyző és az egyes ügyosztályok vezetőinek hivatali telteljesítményei díjazásáról.

A város közönségét kétségen kívül dr. Boila Romulus egyetemi tanár felszólalása fogja legjobban érdekelni, ki a városi belsőtellek kisajátítása ellen fog tiltakozni.

December 5-én tárgyalják Genfben a román-magyar optánsper

(Genf, november 15.) A népszövetségi tanács december 5-i ülésének napirendjé a napokban állapították meg. A népliga napirendjének 14. pontja a román-magyar optánsper ügyében megalkotandó döntőbírósa megállapítását is tartalmazza.

Husz halottja és hat-száz súlyos sebesültje van a pittsburgi földgáz-osztály robbanásnak

(Pittsburg, november 14.) Pittsburgban a világ legnagyobb gáztartálya felrobbant eddig ismeretlen okokból kifolyólag.

A környéken levő többi gázosztály is veszélyeztetve van a robbanás révén előállott tűz folytán.

A veszély nagysága óriási, mert Pittsburg az amerikai földgázmezők központja.

A robbanásnak eddig 20 halottja és 600 súlyos sebesültje van. A borzalmas erejű robbanás megreszketette a hatalmas amerikai város egész környékét és 20 kilométeres körzetben betörték az ablakok.

A környék mindenütt a pusztulás képét mutatja, mert a robbanás ereje felszaggatta a kábeleket, letépte a villanydrótokat, hidakat, tornyokat, gyárkéményeket döntött össze.

A lakosság jórésze menekül a városból, mert további robbanástól tartanak.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás (november 15.) Berlin 12870, Amsterdam 20930, Newyork 518 és fél, London 252720, Paris 2037, Milano 2817 és fél, Budapest 9077 és fél, Belgrád 913, Bukarest 321, Varsó 5815, Bécs 73 egynyelcad.

Devizáit az Egyesült Közgazdasági Banknál a legelőnyösebben szerezheti be.

KOTTA Lepage

Sinkó János utja a benzinnélküli favázás automobilon Kolozsvártól Párisig és vissza, a hadbírószágon át a tébolydába

(Cluj-Kolozsvár, nov. 15. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap megőrült egy ember: Sinkó János kolozsvári asztalosmester, mert olyan problémát vett fejébe, amelyet ha megoldott volna egyszerűen bejutott volna a világtalálók sorába. Az asztalosmester hónapok óta a benzinnélküli hajtható automobil tervén dolgozott, tegnap azonban feladta a harcot, fejét lehajította, dühöngeni kezdett: a szomszédok rögtön megállapították, hogy Sinkó agya megbomlott a nagy keresésben...

Ha a mester otthagyja a gyalupadot

Sinkó Jánost Kolozsváron nem igen ismerik, mert husz éves segéd korában — hét évvel ezelőtt — gondolt egyet, felmondta állását és világgá indult. Bejárta a nagy nyugateurópai metropolisokat, küzdött, nyomorgott, mert tanulni akart, a gyalupad azonban sehol sem kötötte le. Vére hajította egyik országból a másikba, három évvel ezelőtt pedig Párisba is elkerült. A fiatal — és mint a későbbi események bizonyították — invenciózus fiatal ember kóborlásai közben a nagyvárosok sötét lebujaiban, vagy talán amint a technika mérhetetlen kolosszusait bámulta, elhatározta, hogy valami nagy dologgal lép meg az emberiséggel. Válogatott a problémák közt, míg végre egy nap örömmel felkiáltott:

— Megesinálom fából a benzinnélküli hajtható automobil... majdnem olyan lesz, mint a perpetuum mobil...

Párisba ötlött eszébe a gondolat és Sinkó János itt fogott a szédületes terv kiviteléhez, amely végül is bukását okozta.

Munkában

A kolozsvári asztalossegéd a francia fővárosban mindenekelőtt társat keresett magának a munkához. A véletlen szerencse nem egyszer segítségére volt. Ismeretséget kötött egy Weisz József nevű kolozsvári egyetemi hallgatóval, aki mint a Sorbonne kémiai fakultásának negyedéves hallgatója, hasznos instrukciókkal látta el a nagytervekkel foglalkozó asztalossegédet.

A benzinnélküli automobil összeállítását nem végezhette el Sinkó, mert hiányzott hozzá a szükséges nyersanyag és ezért csak a terv megrajzolására és pontos elkészítésére szorítkozott. Éjjelt nappallá téve dolgozott, rajzolt, számolt a kis párisi hónapos szobában és még csak elején volt a munkának, amikor egy reggel szomorúan jelentette ki az egyetemi hallgatónak:

— Ugy látom, hogy csak életem árán fogom megvalósítani álmomat. A gondolatot fölépítettem. A szerkezet fából készült, hogy a surlódási erő ezáltal is csökkenjen.

Majd kirukkolt a megoldás titkával.

— Négykerékű famasina, esetleg alumínium, amit egy pedál hajt. A pedálkarral az ülés alá fogom szerelni úgy, hogyha a „soffőr” tízpercenként felemelkedik, a pedál egy erős rugószerkezetet huz fel, amely hatalmas lökést ad a három személyt elbíró masinának.

Amig egy feltaláló eljut odáig

A feltalálónak eközben egyre válságosabb lett a helyzete, mert állandó munkássága miatt nem jutott ideje kenyérkeresetre is. A sorozatos sikertelenség megviselte idegét, buskomor lett, mindenét eladta és két hónappal ezelőtt, nem bírva tovább a nélkülözéseket és a nyomort, elindult Párisból, hazafelé. Jegynélkül, a vasúti ütközőkön, tervekkel és rajzokkal a hóna alatt utazott Sinkó országokon keresztül, Bécsben azonban igazoló irások hiányában, letartóztatták, a különös papírokat pedig

gyanusnak találva, elszedték tőle a rendőrség emberei.

Miután Bécsben leülte néhány napos büntetését, kérte, hogy adják át a magyar hatóságoknak, ahonnan könnyebben hazajuthat Erdélybe, kérésének eleget tettek. Két hét után eszkonttal eljutott a magyar határig, ahol áttették a hontalan feltalálót Romániába.

A kálváriák sora ezzel nem ért véget. Tiltott határátlépésért hadbírószágon elé került, amely felmentette az egzaltált idegzetű fiatalembert, mert nem látott fennforogni büntetendő cselekményt.

Arriválás helyett az örültekházába

Sinkó János tehát itthon volt. Patacban lakó özvegy édesanyja lakásán megint nekifogott a Bécsben elkonfliktált tervek rekonstrukciójához. Most már deszkanyagot is szerzett magának és

ugy próbálta összeállítani találmányát. Három hétig dolgozott Sinkó János anélkül, hogy a legkisebb eredményt érte volna el, sőt mi több, rájött arra, hogy Párisban végzett számításait elfelejtette és teljesen előlről kell kezdenie mindent.

Néhány nappal ezelőtt egyre betegesebb lett, tegnap pedig, amidőn felkelt, kijelentette édesanyjának:

— Megölöm magam, mert nem tudom találmányomat megcsinálni.

Édesanyja minden erejével próbálta lebeszélni tettetéről, erre azonban már nem igen volt szükség, mert délből mutatkoztak rajta a dühöngő örültség szimptomái, délután pedig bevitték az elmeegógyintézetbe.

Sinkó Jánost az örültekházában kezelik, otthon pedig a benzinnélküli automobil faváza vár befejező gazdát...

s. m.

Kiütötte hitsorsosa szemét, aki ráárverezett az imádságára

(Negyed, nov. 15.) A negyedi orth. zsidó hitközség új tanuló iskolájának felavató ünnepe után vacsorát tartottak a hitközség tagjai. A bankett után régi zsidó szokás szerint jótékony célra elérvezték azt a jogot, hogy ki mondhasa el az asztali imát.

Az ima elmondásának jogát végül Weiszberger Salamon vette meg 161 cseh koronaért, de mosolyogva kijelentette, hogy most nincs nála eny-

nyi pénz.

Engel Náthán kereskedő, aki szintén részt vett az ima elérvezetésénél, irófény megjegyezte, hogy elég, ha 160 koronát megfizet Weinberger, egy koronával adós maradhat. Erre Weinberger olyan dühbe gurult, hogy a mit sem sejtő Engelt teljes erejével, ököllel arcon sújtotta. Engel a balszemére megvakult az ütéstől, Weiszberger pedig leirtóztatták.

A megszökött rablógyilkos leütötte őret és meztelenre vetkőztetett egy járókelőt, hogy fegyencruháját kicserélje

(Campina, nov. 15.) Nem minden napi eset történt tegnap délután a Campina városkában. Az itteni ügyészség egyik fegyőre egy Mialca Ionescu nevű husz évre jogerősen elítélt rablógyilkost kísért az állomás felé, hogy ott vonatra ültesse és Doftenába szállítsa. A fegyenc utközben egy kocsmába elé érve megkérte a fegyőrt, hogy vigye be, mert nagyon szomjas és szeretne egy kis vizet inni. A jószívű őr megszánta a rabot és bevitte a kocsmába. A szökni készülő elítélt rablógyilkos itt bort rendelt és úgy tett mintha ő is inná, valójában azonban csak a fegyőrt itatta le tökrészege. Mikor látta, hogy az őriluminált állapotba jutott, hirtelen felugrott az asztaltól és ököllel többször fejbe vágta és elvette tőle fegyverét.

Mialca most már kíséret nélkül indult el az állomással ellenkező irányban és egy uccafordulónál megátamodott egy járókelőt a szán-

dékkal, hogy ruháját elvegye és saját fegyenc ruháját adja rá. A megtámadott járókelő rémülten ordítani kezdett, de a fegyenc hatalmas ökölcsapásai következtében vértől borítva elvesztette az eszméletét. A hatalmas zajra többen előrohantak a szomszédos uccákból és megdöbbenve látták, hogy egy vérben forgó szemű ember féltelenre vetkőztetett egy eszméletlen férfit.

Nemsokára a helyszínre érkezett a rendőrség is és hosszas dulakodás után sikerült ártalmatlanná tenni a menekülni próbáló fegyencet. Letartóztatása után erős bilincsekbe verve a doftanai fogházba szállították a vakmerő rablógyilkost.

Gramofon Lepage

Kárlsbádi porcellán

Ebédlőszerviz L 960

Kávészerviz L 360

Üvegszerviz L 336

FISCHER üvegudvar CLUJ

SZÍNHÁZ - MOZI

IV. Henrik (Átok az éjben)

A cím csak szimbólum és definíció. Egy gazdag ember mulatságot rendez. Vadászat közben leesik a lóról, megbolondul és negyedik Henriknek képzelet magát. Környezete megerősíti őt ebben a rögeszméjében, amíg egy másik baleset vissza nem adja emlékező tehetségét. Tovább színleli azonban az örülte, hogy objektíven megfigyelhesse környezetét. A játék eredménye az, hogy ő inkább tovább megmarad örülte és megkíméli magát attól a szenvedéstől, hogy ismét... mai ember legyen.

Látnivaló, hogy merész ez a téma, s így is illik Pirandellohoz, a mai kor legparadoxabb írójához. A darabot százszor játszották Párisban, Berlinben, Bukarestben is és az elmúlt évben Pitojeff híres orosz társulata játszotta az egész világon.

Conrad Weidt játsza a Pirandello-filmben a megőrült és kiderülő ember nehéz és érdekes szerepét. Jellemes egyenesen predesztinálja erre, mert az abnormalis és pszichopatiás embereknek nincs jobb ábrázoló, mint ő. A nézőket valóságos hipnotizálja Conrad Weidt alakja, tekintete, gesztusai, egész különös lény.

Eszterházy Ágnes nyugodt lényének megjelenése hoz fokozatos megkönnyebbülést abba az atmoszférába, amelyet a film elején szinte elviselhetetlenül feszültre fokoz Conrad Weidt démoni alakító ereje.

A Magyar Színház heti műsora

Kedd: Egy éj Velencében, 4-edszer. A. bérlet.

Ma este: Egy éj Velencében, holnap este: Szép Helena. A klasszikus operette írás két gyöngyszeme van a mai és holnapi estére műsorra tűzve. Ma este a keringő királynak Strauss Jánosnak legszebb operettje az Egy éj Velencében kerül színre immár negyedszer, holnap este pedig Offenbach örökéletű művét a Szép Helenát adják. Az egymásra torló és nyomor következő újdonságok miatt ez a két operette egyelőre lekerül pár hétre a műsorról s így aki még nem látta egyiket vagy a másikat használja fel a mai vagy a holnapi alkalmat.

Broadway. Napok óta ostrom alatt áll a pénztár. Olyanok is, akik hónapok sőt évek óta nem járnak színházba, most ott szoronganak a pénztár előtt a tömegben, helyet akarnak maguknak biztosítani a Broadway című színpadi csodához, amelynek amerikai és európai híre mindenhol elhatott. Mindenki tudja, hogy New-Yorkban egyfolytában 2500-szor adták a Broadway-t. A Broadway telivér amerikai darab. Kicsapongó vígág és fekete szomorúság váltakozik benne. Az egyik pillanatban harsog a nézőtér a kacagástól, a másik pillanatban előkerülnek a zsebkendők, mindenki sir. Tánccok, énekek, vidám mókák és gyilkosságok gyors egymásutánban kergetik egymást. Az amerikai italcsempészés izgalmas és furcsa képei elevenednek meg a színpadon. Nálunk csütörtökön este lesz a Broadway-premierje. A hat amerikai bángörli: Poór Lili, Petrőczy Alice, Székelyhídi Adrienne, Marsi Gizli, Kőszegi Margit és Kiss Mani fogja játszani, a kiöregedett primadonnát pedig Miklósy Margit. Az operette előadások táncos komikusa Ihsz Aladár a Broadway-ban szintén táncos komikust egy tragikus helyzetbe jutó szerelmes színészt játszik. A csempészek rejtelt vezéré Táray Ferenc, a dektívet Janovics Jenő a többi csempész Kemény László. Tóth Elek, Mihályfy László, Tompa Sándor, a bar-igazgató Selmeczi Mihály fogja játszani. Az új kosztümök is fokozni fogják az előadás vonzó erejét.

Unió legolcsóbban fest és tisztít Cluj, telefon 8-77.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Staniol Lepage

HIREK

Jó kereset

— Ha láthatatlanok lennénk, mennyi pénzt kereshetnénk azzal, hogy mutogatjuk magunkat!

Husvét hete

(Bemutató a Magyar Színházban)

Tegnap este Saulescu Mihály a fronton huszéves korában elesett fiatal, tehetséges román író egy felvonásos vígjátékát a „Husvét hetét” mutatta be a kolozsvári magyar színház. Az előadás ünnepi kislőségek között zajlott le. Előadás előtt, házi ünnepség keretében, Brabescu, a román színesszindikátus elnöke koszorút nyújtott át Janovics Jenőnek, a román-magyar kultúrközeledés érdekében kifejtett munkálkodása elismeréséül.

A „Husvét hete”, bár szerzője színjátéknak nevezi, megállapíthatatlan műfaj. Témája egy román véghagyomány szívszerinti színpadra alkalmazása. A halállal vívódó öreg férj husvét hetében vergődve várja a halált, mert a babona szerint, aki husvét előtt hal meg a menyországba jut, aki azonban husvét utánig birkózik betegségével, nem üdvözülhet. Az utolsó órában azután a feleség megszánja a vívódó férjét és megfogja, hogy husvét előtt halljon meg és a menybe kerülhessen. Ez minden, ami az egyfelvonásosban történik. A kolozsvári színház dicséretes ambícióval mutatta be Saulescu darabját.

Poór Lili, Tóth Elek, Laczkó Aranka és Kemény László vittek a komor, súlyos hangulatú kis drámába, amely olvasmányának mindenestre hatásosabb lehet.

Uána Molière „Tudós nők”-jét elevenítette fel a színház igen jó előadásban. Petróczy Alice, Székelyhidy Adrienne, Miklósi Margit, Tóth Elek, Kemény, Lantos, Leövey és Mihályffy játszották a „Tudós nők” főszerepeit. A gyér közönség szívesen fogadta mindkét darabot és felvonások végén szívesen tapsolt.

h. l.

Rádió
Rádióalkatrészek
Rádiószerelés
Constructio mérnöki iroda
Piata Unirii No. 6.

Négyszeres büntető illetéket vetettek ki a „minta érték nélküli” postaküldeményekre

(Cluj-Kolozsvár, nov. 15. A Mai Világ munkatársától.) A bukaresti postavezérgazgatóságtól tegnap körrendelet érkezett a kolozsvári postafelügyelőséghez, mely újabb intézkedéseket tartalmaz a „minta érték nélküli” felírást viselő külföldről érkező postaküldeményekre.

A felsőbb rendelet szerint az ilyen jellegű postai küldeményeket ezentúl

minden esetben felbontják

és egy postás tisztviselőt bíznak meg azok állandó átvizsgálásával. Amennyiben a csomag kereskedelmi cikkeket (ékszerek, ruhanemű, stb.) tartalmaz, úgy a legközelebbi vámhivatal

a behozatali vámtarifa idevonatkozó díjazásának négyszeresét kell alkalmazza.

A külföldről érkező könyv, papír, íróeszköz, könyvminta stb. cikkeket tartalmazó küldeményeket rendes díjszabás alapján kell elvámolni. Amennyiben a mintacsomag monopolekkek tartalmaz, úgy

a négyszeres vámtétel mellett a monopól igazgatóságnak is kell fizetni egy megállapított és meglehetősen magas taxát.

A robbanóanyagokat tartalmazó és „minta érték nélküli” felírást viselő külföldi postaküldeményeket a felbontás után minden további nélkül meg kell semmisíteni.

Nagyon sokban ezeket tartalmazza az új intézkedés, amely tág teret nyit a visszaéléseknek. Ettől eltérően pedig egyetlen ország Románia, ahol a vámnomen laturát alkalmazzák „minta érték nélküli” felírással küldeményekre, mert azok

nagyobbára reklám célokat szolgálnak

és nem egyszer hasznosan járulnak hozzá egyes olcsó és jóminőségű árucikk belföldön való megismertetéséhez. A rendelet ezt a lehetőséget megszünteti, mert a nehéz gazdasági viszonyokért igen kevesen fognak majd akadni, akik reklámküldeményekért négyszeres vámdíjat fizessenek.

írókat, hogy fejezzék ki a zsidó nyilvánosság előtt nagy háláját azért a megértésért, amelyet a zsidó közélet ügye iránt tanúsított. — Én — mondotta — borzasztó sokat szenvedtem tettem elkövetése előtt és utána is és el voltam készülve a halálra. Azonban nem volt egyetlen pillanat, amikor megrendültem volna abban a meggyőződésben, hogy Peiljura volt az, akit vádolni kell a zsidók tízezreinek meggyilkolásával. Az újságírók kérdést intéztek Schwarzbartoz, hogy milyen tervei vannak a jövőre. Schwarzbart kijelentette, hogy a hosszú börtön és a per izgalmai megviselték. Kissé pihenni akar, hogy azután továbbra is folytassa az írói tevékenységét. Megcáfolta az újságoknak azt a hírt, hogy Amerikába akar menni, hogy népszerűségéből töltsön kovácsoljon.

— Vértömlesztés, mint gyógyító beavatkozás. Angliában és Amerikában igen nagy népszerűségnek örvend. Majd minden gyógyintézetnek, kórháznak megvan a maga külön meg szervezett „donor” testülete. (Donornak hívják a véradó egyént.) A middlesex-i kórház nemrégiben szaporítani akarja a rendelkezésre álló donorok számát azért, hogy egyet-egyét ne kelljen túróvid időközben igénybevennie. Általában ugyanis szükségesnek tartják, hogy az egyes vérvételek között legalább három, de lehetőleg hat hónap teljék el. A fenti kórház az újságokban felhívást tett közzé, melynek eredményeképpen 235 jelentkező akadt, köztük 13 és 73 éves is volt. A jelentkezők kétharmada nő volt és az összes jelentkezők közül csak kettő volt olyan, aki véradásáért pénzjutalmat akart kikötni. A 235 jelentkező közül 110 bizonyult alkalmassá a donor szerepére. Egyébként a jelentkezők többségéről kiderült, hogy már szerepeltek mint véradók és a tölték nyert információk szerint a rendszerint feltérnyí vér lecsapolása rájuk nézve semmi kellemetlenséggel nem járt.

Jellemző az angol viszonyokra, hogy a jelentkezők között egy brigádpáncsnok-tábornok is volt, aki a kórháztól négy órányira fekvő kastélyában lakik.

— A Gutenberg egyesület Katalin bálja. A „Gutenberg” Dal- és Zeneegylet folyó évi november hó 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel, a zenekar és dalárda közreműködésével műsoros Katalin-bált rendez az Építőmunkás-Otthon összes termeiben, Strada Vaili No. 7 (volt Palatutca). Személyjegy 40 lej, családjegy (3 személyre) 100 lej. A tánchoz a zenét a kolozsvári 83-ik gy. e. zenekara szolgáltatja. Tanc reggel 6 óráig. Jó ételekről és italokról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van.

Vászonárut legjobban lehet vásárolni a „GÓLYA” áruházban.

— Két földalatti szeszgyárat lepletek le Prága közelében. Prágából jelentik: A pénzügyi hivatalok óriási csalásnak jöttek nyomára. A Nimburg melletti erdőben egy földalatti titkos szeszgyárat fedeztek föl, Prága közelében pedig ugyancsak a föld alatt egy szeszfinomító gyárat. A két üzem rendkívül magasfokú spirítuszt gyártott és az adókötelezettség megkerülésével természetesen rendkívül nagy nyereséggel adták el a gyártott szeszt. A rendőrség nyolc letartóztatást eszközölt. Ezek között van az előző spirítuszt botrányból már ismert Zeithamm prágai gyáros, Lustig nimburgi mérnök, ennek öccse és sógora, valamint a közismert boxbajnok Rosse Ferenc és egy lakatos, aki bevallotta, hogy két ugyanilyen földalatti gyár berendezését készítette el a külföld számára. Az egész titkos spirítuszüzem igazgatója Rosse boxoló volt. Az üzemnek rendkívül nagy volt a termelő képessége és hogy az üzem milyen korlátlannak mondható haszonnal jár, kilűnik abból, hogy míg egy liter spirítusz előállításához öt-hat koronába került, minden adóteher nélkül harmincnyolc koronáért adták el.

— Kauciócsalásért letartóztatták az ébredők volt háznapját. Budapesti jelentik Lukács Lóránt, az Ébredő Magyarok Egyesületének volt háznapját, aki utóbb vállalkozó lett, kauciócsalás miatt a rendőrség kezére került, Lukács Lóránt a legutóbb Csernoch hercegprímás emléklapok név alatt kiadóváltalatot létesített, ahová kaució alkalmazzottakat vett fel. A kauciókat azonban elcsúszasztotta és az alkalmazottak fizetését nem folyósította, úgy hogy azok végül is feljelentést tettek ellene a rendőrségen. Lukács ma délelőtti kihallgatásánál azzal védekezett, hogy az óvadékokat kölcsönképpen kapta. Ezt azonban alkalmazottai megcáfolták. A rendőrség letartóztatta és ma délután átszállították az ügyészségre.

Ingyen divatlap a GÓLYA áruházban.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Főrfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

A budapesti

Színházi Élet

szenzációs előfizetési akciója: Ha előfizet egy negyed évre 450 leiert és portóra küld 50 leit. Összesen tehát 500 leiert a következőkben részesül: Egy negyed év alatt kap 13 számot a 40 Lei, 520 Lei, kap egy félévi számot visszamenőleg, 26 szám a 40 Lei, 1040 Lei, kap két vastag kötet szenzációs regényt, a 120 Lei, 240 Lei, kap értékben 1800 Leit, fizet 500 Leit. Ajándékba kap 1300 Lei értékű nagyszerű olvasmányt.

A „Színházi Élet”

minden száma 180 oldal. Külön Sport, Rejtély, Divat, Mozi, Autó és Rádió ujság van benne és ezenkívül egy teljes szindarab minden számban. Előfizetéseket felvesz a vezérképviselő

„PALLAS”

könyv- és lapterjesztő C L U J, Strada Ratiu (Kötő-utca) A) szám.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, szeretett Pancser barátom, hogy a kolozsvári villanyüzem kibővítése és az új motorok megérkezése máris érezteti a dús hatását.

— Hogyne, az új Diesel motorok lendítőkereke nem mozdul, de a gyertya-
ipar ismét fellendült. Tegnap is egész délután sötétben rostokoltunk.

— Nem baj, Pancser ur, a mai világban nem jó olyan világosan látni, könnyen baj éri az ember szemét.

— És arról tud-e, hogy a sötétség le-
le alatt némi zsidóhecc is esett? Sajnos, a zsidókérdésben alig látok változást a történelemben.

— Hogyhogy?

— Hát a múltban sárga foltokat hord-
tak a zsidók a hátukon, most pedig kék foltokat.

— Nem rossz, Pancser ur. De inkább azt mondja meg mégis, mit kellene hát csinálni a villamos művekkel, hogy egyszer rend legyen már?

— Az attól függ. A feleség akinek or-
vos a férje, a következő kérdést teszi fel neki:

„Jenő, hány csepp morfiumot adjak
szegény mamának?”

Mire az orvosfehérj így felel:

„Ha rajta akarsz segíteni, nyolcat, ha
rajtam akarsz segíteni, nyolcvan!”

— Értem, Pancser, maga nagyon gyil-
kos kedvében van ma. És mit szól Ma-
noilescu fglmentéséhez?

— Ezt kérdezze meg inkább Bratia-
nutól.

— Akkor ma a kérdésnél maradunk.

Ügyvédi határidő
napló 1928.LEI 480 —
LEPAGE

Divatbárony minden színben
88 lei a GOLYA áruházban.

Accumulator sav

vegytiszta kénsav,
destillált víz
legolcsóbban

Szegesváry és Társai-
nál Cluj, Calea Victoriei 10.

Egykiló kenyér és 10 deka burmogyoró
a nyomorgó kolozsvári diákleányok
napi tápláléka

Most is vannak a kolozsvári egyete-
men szép számmal diákleányok, kiknek
minden vagyonuk a rajtuk levő kopot-
tas kis kosztum, két ingecske és pár
zsebkezdő, mit a mosdótálban maguk
mosnak és a fiatalság határtalan önbi-
zalma.

Valahogy nyáron odahaza összekupor-
gatják a vasuti jegyre valót Kolozsvár-
ig és a beiratkozási díjat. Utána bátran
neki mennek a városnak, arra számít-
va, hogy az a csekély 1000—1000 lej,
ami életükhöz feltétlenül szükséges, vala-
hogy az csak előkerül.

940 lej havonta egy diákleány
létminimuma

És ebben tévednek a lányok. Mert
hiában számítják ki már odahaza előre:
az ágyért havi 400 lej, 1 kiló kenyér
havonta 360 lej, naponta 10 deka ame-
rikai mogoró 180 lej, ami 940 lejnél
többet nem tesz havonta és az apróbb
előre nem látott kiadásokra pedig csak
előkerül havi 100—160 lej.

Nem tudják szegény lányok ezt a
létminimumot sem megkeresni, habár

leckeadástartól kezdve, masszírozás,
kézimunkázás és harisnyastoppo-
lásig mindent hajlandók megcsinál-
ni és minden munkára vállalkoznak.

Nincsen munkaalkalom! Hiába pró-
bálkoztak a lányok apróhirdetések ut-
ján, hiába társadalmi uton, nem ment
eddig. Nem bírtak munkaalkalmat sze-
rezni.

A leredukált igényű lányok, kik el-
szánták magukat arra, hogy fiatalságuk
legszebb éveit, mint ágyrajárók töltésük
el proletártanyákon és napi kenyér és
burmogyoró adagjuknál más egyébre ne
igen számítsanak táplálkozás terén, —
kivéve a szilva szezon, — mikor 3 lej
egy felliter szilva,

éhesen, betegesen jönnek előadásokra,
mert nincs meg az a munkaalkalom,
mely ezt az igazán nem túl magas igé-
nyeket kielégítő pénzecske előterem-
tené.

Terjed a burmogyoró

Sokan csóválni fogják fejüket, hogy
talán mégis tulsótét színek ezek, mert
az egyetemi menza rendelkezésére áll
minden diáknak.

Ebben a biztos tudatban jóllakott
gazdag emberek, ha ilyesmit olvasnak,
megnyugtatták lelkiismeretüket... eh...
mit... hisz ott a diák menza.

Tegnap több diáklánnyal beszélünk,
a többek között erdélyiekkel is, akik
egyhanguan azt állították, hogy

még a menza olcsó árai is tuldrágák
nékik

és mióta a besszarábiai lányoktól lát-
taka burmogyorót, ők is számosan áttér-
tek erre az életre.

— Tíz deka burmogyoró hat lej —
mondotta egy másodéves vegyész, —
és az egész napját ki tudja tölteni az
embernek. Sőt ha nagyon éhes valaki,
még előadás alatt is rághódhatik rajta.

— És ez elég?

— Hogyne, sőt meg is unja az ember
a folytonos rágesálást és ilyenkor más-
napra is marad, — mondotta vidáman.

Hogy élnek a diákleányok

Három-négy ágy egy külvárosi kis
szobában, Pap-utca, Dézsma utca, Lá-
zár-utca környékén, a főbérlet asszony
is itt lakik rendszerint a lányok kö-
zött.

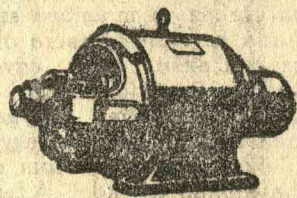
A főbérlet rendszerint maga tehetet-
len öregasszony, vagy vénleány, ki ma-
ga is úgy él, mint szállói.

Az ágyak bérletért a 100 lejeket he-
tenként kerítik elő a lányok, kik hazul-
ról nem igen várhatnak segítséget.

Egyik diákleány, kivel szörnyű nyo-
morokról beszéltem és azt találtam kér-
dezni, hogy miért nem fordulnak vala-
melyik társadalmi egyesülethez segítség-
ért, így felelt:

— Vannak egyes akciók, amelyek ré-
vén jut valami néhányunknak. Az újabb
menzaakciókért ugyan hálások vagyunk,
de csak kevesünknek segít. Ha tudnak
valamit, aminek révén munkaalkalom-
hoz juthatunk, tegyék meg, ez nekünk a
legnagyobb segítség.

A Mai Világ szerkesztősége is vál-
dalja a munka közvetítését és felkér
mindenkit, aki himeztetni, harisnyát
stoppoltatni akar, gyerekéhez elsőrendű
nevelőnőt vagy tanárnőt keres, vagy
egyéb megfelelő munkaalkalom van, je-
lentse be a címét a Mai Világ kiadóhi-
vatalához, mely eljuttatja majd a diák-
lányokhoz.

Bergmann Elektri-
zitáts Werke A. G.

Berlin N. 65.

Generatorok, Motorok, Trans-
formatorok, Ventilatorok,
Turbinák. Kábelek, izolált és
szabad vezetékek. Eredeti
BERGMANN csövek,
kapcsolók, biztonsí-
tékok.

Világhírű „BERGMANN” égők!!

Vasalók,
főző és sütő
készülékek, recho
Minden néven neve-
zendő szerelési anyagok
Radiók

Erdélyrészi vezérképviselő:

ELECTRO-COMERT Strada Reg.

Maria 35.

Telefon: 81.

SPORTVILÁG

A futballsport dekadenciájáról írt
ma reggeli számában a Keleti Újság.
Ha a cikk számos megállapítását el
is kell fogadnunk, mégis azt hisszük,
tuloz a cikkíró, amikor úgy látja, hogy
komoly emberek többé nem foglal-
koznak a futballsporttal és azt hiszi,
hogy az egyesületek sorra le fogják
építeni a sportnak ezt az ágát. — Mi
optimisták vagyunk és bizunk abban,
hogy a futballsport — ez a szép és
egészséges sport — ki fogja heverni
a mai stagnáció állapotát, ki fogja
heverni azt a sok bajt is, amelyet
ma tulbuzgó egyletek és tulbuzgó
egyének rázudítanak és amelyekkel
szemben mind erősebb lesz az ellen-
hatás. A mi meggyőződésünk szerint
ugy Tatar Coriolan dr., a kerület el-
nöke, mint Biraescu Nicolae dr. a ful-
ballszakosztály elnöke látják a bako-
kat és ha sokszor el is kedvetlened-
nek, helyüket ép azért nem hagyják
el, mert segíteni akarnak, tudva, hogy
a román futballsportra még szép jövő
vár. A Keleti Újsággal szemben ezt
kívánjuk csak megjegyezni, de egy-
üttal mi is felszólítjuk a fegyelmi és
inlezbizottságokat, hogy pártatlanul,
klubokra és egyénekre való tekintet
nélkül egyedül a sportért dolgozza-
nak és csináljanak rendet.

Külföldi eredmények: Amszterdam.
Hollandia—Svédország 1:0 (0:0).

Budapest. Újpest—Vasas 6:2 (2:0).

Rákospalota—Nemzeti 2:0 (1:0).

Kaposvár. Pécs—Baranya—Somogy
1:0 (0:0).

Debrecen. Attila—Bocskay 6:1 (2:1).

Vidéki kupameccs.

Amikor a bírót megbüntetik. Igen
érdekes ítéletet hozott a múlt héten
a német labdarúgószövetség. A ki-
küldött bíró ugyanis egy mérkőzést
„Charleston-nadrágban” vezetett le
és ezért főbenjáró bünt követt el,
ugy, hogy 100 márká pénzbüntetésre
ítélték azzal az indoklással, hogy a
szabályok értelmében minden ki-
küldött bíró a mérkőzést uniformis-
ban, a szabályokban előírt fehér
dresszben köteles vezetni. A po-
zsonyi bírók legnagyobb része pedig
még mindig az előbbi dresszben ve-
zeti a mérkőzést, anélkül, hogy a
BT figyelmeztetné őket e tarthatatlan
állapotr. Így majd minden esetben
összetéveszthető a játéko akkal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
STR. IORGA (v. JÓKAI-UTCA) 10
Telefonszám: 875.

Előfizetési ár: egész évre 500 lej,
fél évre 280 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vasta-
gabb hetüvel 10 lej. Legkisebb apróhir-
detés 50 lej. — Állástkeresőknek 50%
kedvezmény. Apróhirdetések díja előre
fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továb-
bitunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Iskola szomszédságában eladó egy ta-
valy épült új ház, mely áll 2 szobából és
nyári konyhából. Azonnal beköltözhető.
Cím: Györgyfalvi-utí uttelep, 847. számú
utca, 5-ház.

Jó állapotban levő télikabát olcsón el-
adó. Cím: a Buffetben S.r. Reg. Maria 39.

H. G. WELLS:

William Clissold
világa

Regény 2 kötetben. A nagy angol író leg-
értetebb munkája, a nyugodt világszem-
lélet tükré. Ára fűtve 408 lei, vászonba
köve 544 lei. Azonnal szállítja

LEPAGE, CLUJ